

تب کریمه کنگو (CCHF) چیست؟

یک بیماری خونریزی دهنده حاد است که بیشتر به وسیله کنه منتقل می شود. با وجودیکه ویروس مخصوص حیوانات است موارد تک گیر و همه گیر در انسان نیز اتفاق می افتد.

راه انتقال:

کنه مخزن و ناقل بیماری است. عفونت در انسان پس از گزش کنه آلوده یا له کردن آن روی پوست یا تماس با پوست، لاشه حیوان، خون و ترشحات حیوان آلوده و یا تماس با خون و بافتهای بیمار مبتلا ایجاد می شود.

خطر انتقال طی ذیح حیوان و یا یک دروه کوتاه پس ازذیح حیوان وجود دارد. پس از آلودگی یک نفر، ممکن است سایر افراد در تماس با اون نیز در خانواده آلوده شوند.

دوره کمون:

حداقل ۳ و حداکثر ۹ روز می باشد.

علائم بیماری CCHF دارای چهار مرحله است:

دوره کمون به راه ورود ویروس بستگی دارد: پس از گزش کنه معمولاً ۱-۳ روز و حداکثر ۹ روز دوره کمون است که این دوره به دنبال تماس با بافت یا خون آلوده معمولاً ۵-۶ روز است و در یک مورد حداکثر به ۱۳ روز رسیده است.

مرحله قبل از خونریزی: شروع علائم ناگهانی است و حدود ۷-۱ روز طول می کشد (متوسط ۳ روز) سردرد شدید، تب، لرز، درد عضلانی

(بخصوص در پشت پاها)، گیجی، درد و سفتی گردن، درد چشم (ترس از نور) اتفاق می افتد.

ممکن است حالت تهوع، استفراغ بدون ارتباط با غذا خوردن و گلو درد و التهاب ملتهمه در اوایل بیماری وجود داشته باشد که گاهی با اسهال و درد شکم اشتها همراه می شود.

تغییرات خلقی از حالت تهاجمی تا بی تفاوتی در بیماران، تب دائمی امام ممکن است دو قله ای (Remittant) باشد. یک دوره بدون تب (۱۲ تا ۴۸) درحدود نیمی از بیماران در روزهای ۲ تا ۶ بیماری اتفاق می افتد که بعد از این دوره بدون تب مجدداً دچار تب شده و وارد مرحله خونریزی می شود. تب معمولاً برای ۳ تا ۶ روز طول می کشد تورم و خونریزی صورت و گردن و قفسه سینه، تغییرات قلبی و عروقی شامل کاهش ضربان قلب و فشار خون می باشد. در این مرحله لکوپنی، ترومبوسیتوپنی ایجاد می شود.

مرحله خونریزی دهنده: مرحله کوتاهی است که به سرعت اتفاق می افتد و معمولاً در روز ۳ تا ۵ بیماری شروع می شود و ۱ تا ۱۰ روز (بطور متوسط ۴ روز) طول می کشد یا در این مرحله بیمار فوت می کند.

دوره نقاهت: بیماران از روز دهم وقتی ضایعات پوستی کم رنگ می شوند، به تدریج بهبودی پیدا می کنند. اغلب بیماران در هفته های ۳ تا ۶ بعد از شروع بیماری وقتی شاخص های خونی و آزمایش ادرار طبیعی شد از بیمارستان مرخص می شوند.

تشخیص آزمایشگاهی:

ویروس CCHF را به راحتی می توان از خون بیماران درمرحله حاد (در طی ۸ روز اول بیماری) جدا نمود حدود ۶ روز پس از شروع بیماری ممکن است بتوان آنتی بادی IgG, IgM را در سرم به روش ELISA جدا نمود. Lgm تا چهار ماه قابل اندازه گیری است و مثبت بودن آن دلیل قطعی بودن تشخیص بیماری است.

درمان:

بالافاصله پس از تشخیص مورد محتمل CCHF، اقدامات درمانی بایستی صورت گیرد.

درمان حمایتی:

شامل اصلاح آب و الکترولیتها و درمان DIC می باشد. بررسی علائم حیاتی و هماتوکریت، در صورت افت شدید هموگلوبین تزریق خون و در موارد ترومبوسیتوپنی شدید و نشانه های خونریزی فعال، تجویز پلاکت لازم است.

درمان ضد ویروسی:

داروی انتخابی ضد ویروسی، ریباویرین می باشد.

مدت درمان با ریباویرین ۱۰ روز است و به ترتیب ذیل می باشد:

- ۳۰ میلی گرم به ازای هر کیلوگرم وزن بدن بصورت یکجا
- سپس ۱۵ میلی گرم به ازای هر کیلوگرم وزن بدن هر ۶ ساعت برای ۴ روز
- پس از آن ۷/۵ میلی گرم به ازای هر کیلوگرم وزن بدن هر ۸ ساعت برای ۶ روز

تب خونریزی دهنده کریمه کنگو (CCHF)

بیماران مشکوک یا تأیید شده تماس داشته اند باید حداقل تا ۱۴ روز پس از تماس پیگیری شود.

- در کارکنان پزشکی که در حین خونگیری، سوزن یا هر وسیله تیز آلوده به پوست آنها فرو می رود پروفیلاکسی ریباویرین شروع شود.

شناسنامه پمفلت آموزشی	
موضوع	تب خونریزی دهنده کریمه کنگو (CCHF)
تهیه کننده	واحد ارتقا سلامت-ارمنده
تأییدکننده علمی	آقای دکتر دربان
سمت	مدیر گروه داخلی
تاریخ تهیه	۱۳۹۷
بازنگری	۱۴۰۳

اقدامات مراقبتی لازم که بایستی پس از مشاهده بروز مورد مشکوک به CCHF صورت گیرد عبارتند از:

۱- بیمار مشکوک باید ایزوله شود و استفاده از وسایل حفاظت فردی توسط پرسنل درمان

۲- گزارش فوری مورد محتمل CCHF به مرکز بهداشت شهرستان

۳- تهیه و ارسال سه نمونه سرم در سه نوبت

انجام بیمار یابی در ۱ روز صفر (پس از تشخیص بیماری) نمونه دوم ۵ روز پس از تهیه نمونه اول و نمونه سوم ۱۰ روز پس از تهیه نمونه اول و ارسال نمونه ها با رعایت زنجیره سرما حداکثر پس از ۷۲ ساعت از زمان تهیه

۴- انجام بیمار یابی در اطرافیان مورد تماس توسط مراکز بهداشتی و درمانی

- با توجه به اینکه حیوانات به عنوان منبع بیماری مطرح می باشند ولی در هنگام ذبح ممکن است هیچ گونه علائم بالینی نداشته باشند. لذا بهترین راه پیشگیری از انتقال بیماری، ذبح حیوانات در کشتارگاهها و استفاده از گوشت مورد تأیید دامپزشکی می باشد.

- در صورت ذبح دام روی خون و ترشحات ریخته شده محلول وایتکس با رقت یک صدم پاشیده شود و ۱۵ دقیقه با آب و صابون شسته شود و در صورتیکه خون چسبیده باشند از محلول سفید کننده با رقت ۰/۱ استفاده شود.

- رعایت پوشش ایمنی در برخورد با موارد مشکوک توسط پرسنل بهداشتی درمانی، کارکنان پزشکی که با خون و یا بافتهای